

**A Kúria
Önkormányzati Tanácsának**

határozata

Az ügy száma: Köf.5018/2020/5.

A tanács tagja: Dr. Patyi András a tanács elnöke Dr. Dobó Viola előadó bíró

Dr. Varga Eszter bíró

Az indítványozó: Debreceni Törvényszék

Az érintett önkormányzat: Szajol Község Önkormányzata (5081 Szajol, Rózsák tere 1.)

Az ügy tárgya: önkormányzati rendelet törvényességének vizsgálata

Rendelkező rész

A Kúria Önkormányzati Tanácsa

- megállapítja, hogy Szajol Község Önkormányzata Képviselő-testületének a lakás és nem lakás céljára szolgáló építmények építményadójáról szóló, 2012. június 28-tól 2015. március 31-ig hatályban volt 20/2012. (VI. 28.) önkormányzati rendelete 4. §-a más jogszabályba, így a bírói indítványban hivatkozott, a helyi adókról szóló 1990. évi C. törvény 6. §-ának c) pontjába ütközött;

- megállapítja, hogy Szajol Község Önkormányzata Képviselő-testületének a lakás és nem lakás céljára szolgáló építmények építményadójáról szóló, 2015. április 1-től 2017. december 31-ig hatályban volt 7/2015. (II. 26.) önkormányzati rendelete 4. §-a 2016. december 31. napjáig terjedően más jogszabályba, így a bírói indítványban hivatkozott, a helyi adókról szóló 1990. évi C. törvény 6. §-ának c) pontjába ütközött;

- megállapítja, hogy a fenti, más jogszabályba ütköző rendelkezések a Debreceni Törvényszék előtt 101.K.701.581/2020. számon folyamatban lévő perben nem alkalmazhatóak;
- elrendeli határozatának a Magyar Közlönyben való közzétételét;
- elrendeli, hogy határozatának közzétételére – a kézbesítést követő nyolc napon belül – az önkormányzati rendelet kihirdetésével azonos módon kerüljön sor.

A határozat ellen jogorvoslatnak nincs helye.

Indokolás

Az indítvány alapjául szolgáló tényállás

[1] Az indítványozó előtt folyó per felperesét az elsőfokú adóhatóság 2013-2016. évekre vonatkozóan évi 8.085.480 forint összegű építményadó különbözet megfizetésére kötelezte. A felperes fellebbezése folytán eljáró alperes az elsőfokú határozatot helybenhagyta. Ezen határozattal – valamint a felperes ingatlanán lévő többi építményt érintő határozatokkal – szemben a felperes keresettel élt. Elsődlegesen kérte az alperesi határozat megsemmisítését hivatkozva arra, hogy az annak alapjául szolgáló önkormányzati rendelet jogszabályba ütközik.

[2] Az adó mértékét a vizsgált időszakokban hatályos Szajol Község Önkormányzata Képviselő-testületének a lakás és nem lakás céljára szolgáló építmények építményadójáról szóló, 2012. június 28-tól 2015. március 31-ig hatályban volt 20/2012. (VI. 28.) önkormányzati rendelete (a továbbiakban: Ör. 1.) 4. §-a és Szajol Község Önkormányzata Képviselő-testületének a lakás és nem lakás céljára szolgáló építmények építményadójáról szóló, 2015. április 1-től 2017. december 31-ig hatályban volt 7/2015. (II. 26.) önkormányzati rendelete (a továbbiakban: Ör. 2.) 4. §-a alapján 1.200 Ft./m² összegben határozta meg.

A bírói indítvány és az önkormányzat védirata

[3] A mintaperben eljáró Debreceni Törvényszék végzésében indítványozta a Kúria Önkormányzati Tanácsának (a továbbiakban: Önkormányzati Tanács) eljárását. Az indítványozó szerint az Ör. 1. 4. §-a és az Ör. 2. 4. §-a rendelkezése a helyi adókról szóló 1990. évi C. törvény (a továbbiakban: Htv.) 2016. december 31-ig hatályos 6. §-ának c) pontjába ütközik.

[4] Az indítványozó előadta, hogy a perrel érintett 12.915,9 m² területű raktár építmény forgalmi értékét igazságügyi szakértő a 2013. évre 3.153.696 forintban, a 2014. évre 3.074.853 forintban, a 2015. évre 2.997.982 forintban, a 2016. évre 2.923.033 forintban állapította meg. Hangsúlyozta, hogy a felperes által hivatkozott és az alperes által sem vitatott megállapításokat tartalmazó szakvélemények azt állapították meg, hogy az építményadó évi összege több mint kétszerese a felperesi építmények tényleges értékének, továbbá a szakértői vélemény értelmében a magas mértékű adóztatás gyakorlatilag eladhatatlanná teszi az ingatlant. Minderre tekintettel az indítványozó szerint az 1.200 forint/m² összegű adómérték alapján kivetett építményadó konfiskáló jellegűnek minősül. Álláspontja alátámasztásaként hivatkozott az Önkormányzati Tanács Köf.5.024/2016/5., a Köf.5.045/2013. és a Köf.5.038/2015. számú határozatokra.

[5] 2020. július 8. napján az indítványozó előtt folyó per felperese érdekelti részvétel engedélyezése iránti kérelmet terjesztett elő, amelyet az Önkormányzati Tanács a Köf.5.018/2020/4. végzésében elutasított. Az Önkormányzati Tanács – figyelemmel arra, hogy a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (továbbiakban: Kp.) általános szabályai csak a normakontroll eljárások sajátosságaihoz igazodva alkalmazhatók ebben az eljárásban – hangsúlyozta e körben, hogy az érdekelti részvétel engedélyezése iránti kérelmet előterjesztő vonatkozásában nem mutatható ki a perbe lépéshez szükséges közvetlen érintettség az önkormányzati normakontroll eljárás tárgya vonatkozásában, ez az eljárás ugyanis az önkormányzati rendelet törvényes megengedettsége tárgyában zajlik. A közvetlen érdekeltisége az indítványozó előtt folyó közigazgatási perben áll fenn, jelen önkormányzati normakontroll eljárásban közvetett érintettsége lehet csak, amely nem alapozza meg azt, hogy érdekeltként részt vegyen a normakontroll eljárásban. Ráadásul az Önkormányzati Tanács eljárásának kezdeményezésére (indítványozásra) való jogosultságot a törvény csak meghatározott jogalanyoknak biztosítja, rögzítve ezzel az eljárásban résztvevők körét.

[6] Az Önkormányzati Tanács a szóló Kp. 140. § (1) bekezdése alapján alkalmazandó 42. § (1) bekezdése alapján az érintett önkormányzatot felhívta az indítványra vonatkozó nyilatkozata megtételére.

[7] Az érintett önkormányzat védíratot nem nyújtott be.

Az Önkormányzati Tanács döntésének indokolása

[8] Az indítvány megalapozott.

[9] Az Önkormányzati Tanács már több döntésében rámutatott arra, hogy bírói indítvány esetén mindig azt a jogot vizsgálja, amelyet a bírónak az előtte folyó perben alkalmaznia kell. (Köf.5083/2012/4., Köf.5012/2016/4., Köf.5021/2018/4.) A perbeli ügyben a Htv. 2013-2016. adóévekben hatályos normaszövege jelenti az alkalmazandó jogot az Örkben megállapított adómérték törvényességének vizsgálata során.

[10] Az Önkormányzati Tanácsnak az indítvány alapján abban a kérdésben kellett állást foglalnia, hogy az indítvánnyal támadott önkormányzati rendelkezésekben meghatározott építményadó mértéke vagyont elvonó (konfiskáló) jellegűnek minősíthető-e.

[11] Az Ör.1. vitatott rendelkezése szerint:

„Az adó évi mértéke: a 3. § szerinti adóalap után 1200.-Ft/m².”

[12] Az Ör.2 vitatott rendelkezése szerint:

„Az adó évi mértéke: a 3. § szerinti adóalap után 1200.-Ft/m².”

[13] Az Önkormányzati Tanácsnak kiterjedt ítélkezési gyakorlata van az önkormányzati adóztatás konfiskáló jellegének a Htv. 6. § c) pontja alapján való megállapítása vonatkozásában.

[14] A vizsgált időszakban a Htv. 6. §c) pontja alapján „[a]z önkormányzat adómegállapítási joga arra terjed ki, hogy: [...] c) az adó mértékét a helyi sajátosságokhoz, az önkormányzat gazdálkodási követelményeihez és az adóalanyok teherviselő képességéhez igazodóan – az e törvényben meghatározott felső határokra, illetőleg a 16. § a) pontjában, a 22. § a) pontjában, a 26. §-ában, a 33. §-ának a) pontjában meghatározott felső határoknak 2005. évre a KSH által 2003. évre vonatkozóan közzétett fogyasztói árszínvonal-változással, 2006. évtől pedig a 2003. évre és az adóévet megelőző második évig eltelt évek fogyasztói árszínvonal változásai szorzatával növelt összegére (a felső határ és a felső határ növelt összege együtt: adómaximum) figyelemmel – megállapítsa.”

[15] Bár a Htv. 16. § a) pontja szövegében az adó évi mértékének felső határa a 15. § a) pontja szerinti adóalap-megállapításnál 1100 Ft/m², azonban a Htv. 6. § c) pontja a Htv. 16. § a) pontjában meghatározott adómérték tekintetében is lehetővé teszi a valorizált adómaximum megállapítását. Ez építményadó esetén 2013. évben 1722,9 Ft/m², 2014. évben 1821,2 Ft/m², 2015. évben 1.852,1 Ft/m², 2016-ban 1848,4 Ft/m² volt. Így megállapítható, hogy a törvényes adómaximumot az Ör.1. 4. § és az Ör.2. 4. §-a az 1200 Ft/m² adómaximum megállapításával nem lépte túl.

[16] Az indítványozó bíróság szerint az adó mértéke a Htv. 6. § c) pontját azért sérti, mert az önkormányzat nem volt tekintettel az adózók teherviselő képességére.

[17] A Htv. 6. § c) pontja három szempontot rendelt az adómérték meghatározásához: az önkormányzat az adómértékben a helyi sajátosságokat, az adóalanyok teherbíró képességét és az önkormányzat gazdálkodási követelményeit érvényesítheti. (Köf.5.001/2018/5. számú határozat [16] pont). A vagyontadó mértékét pedig a vagyontárgy értékével összefüggésben kell elsősorban mérlegelni, tehát az nem szakadhat el az adótárgy értékétől [Köf.5.038/2013/3., Köf.5.011/2015/4., Köf.5.036/2015/4 számú határozatai].

[18] Az Önkormányzati Tanács Htv. 6. § c) pontjával kapcsolatban kialakult gyakorlata szerint az az adómérték, amely évente a vagyon értékének közel 60-70%-át teszi ki, súlyosan aránytalannak minősül, mivel belátható időn belül felemésztí az adótárgyat. A Köf. 5.081/2012/4. számú ügyben az Önkormányzati Tanács az adótárgy értékének 70%-át kitevő adót minősítette túlzónak azzal, hogy az eloldódott a vagyontömeg értékétől. A Köf. 5.024/2016/5. számú határozat pedig az ingatlan értékének 64%-át kitevő éves adómértéket tartotta konfiskálónak arra tekintettel, hogy a következő adóévekben az adóteher összege meghaladta a telek értékét.

[19] Jelen esetben a fizetendő építményadó különbözet évi 8.085.480 forint, amely a perrel érintett 12.915,9 m² területű raktár építmény forgalmi értékének az indítványban hivatkozott szakértő megállapításai alapján 2013. évben 256%-a, 2014. évben 262%-a, 2015. évben 269%-a, míg 2016. évben 276%-a. Erre tekintettel a 2013-2016 évek vonatkozásában kétséget kizáróan megállapítható az, hogy az építményadó vagyont elvonó, konfiskáló jellegű, hisz a fizetendő építményadó különbözet az adótárgy forgalmi értékének több mint két és félszerese.

[20] Az Önkormányzati Tanács a fentiekre tekintettel a Kp. 146. § (1) bekezdés b) pontja alapján megállapította, hogy az Ör. 1. 4. §-a és az Ör. 2. 4. §-a a bírói indítványban megjelölt Htv. 6. § c) pontjába ütközött. Az Önkormányzati Tanács a Kp. 147. § (2) bekezdése szerint a jogbiztonság védelme érdekében a más jogszabályba ütköző jogszabályi rendelkezések általános alkalmazási tilalmának mellőzésével csak az indítvánnyal érintett ügyre vonatkozó alkalmazási tilalom elrendelését tartotta indokoltnak.

Az döntés elvi tartalma

[21] *Az önkormányzati rendelet felülvizsgálatára irányuló normakontroll eljárásban az indítványozás jogát csak a törvényben meghatározott jogalanyok (szervek) gyakorolhatják, így az eljárásban résztvevők köre törvényileg rögzített.*

[22] *A vagyonadó mértéke súlyosan aránytalannak minősül, ha a fizetendő építményadó többszörösen meghaladja az adótárgy forgalmi értékét.*

Záró rész

[23] A Kúria az indítványt a Kp. 141. § (2) bekezdése szerint tárgyaláson kívül bírálta el.

[24] Az Önkormányzati Tanács az általános alkalmazási tilalom mellőzéséről az eset körülményeinek mérlegelése után a Kp. 147. § (2) bekezdése szerint döntött.

[25] Jelen eljárásban a Kp. 141. § (4) bekezdése alapján az önkormányzati rendelet törvényességének vizsgálatára irányuló eljárásban a feleket teljes költségmentesség illeti meg és saját költségeiket maguk viselik.

[26] A határozat Magyar Közlönyben való közzététele a Kp. 146. § (2) bekezdésén, a helyben történő közzététele a Kp. 142. § (3) bekezdésén alapul.

[27] A határozat elleni jogorvoslatot a Kp. 116. § d) pontja és a 146. § (5) bekezdése zárja ki.

Budapest, 2020. szeptember 29.

Dr. Patyi András sk. a tanács elnöke Dr. Dobó Viola sk. előadó bíró Dr. Varga Eszter sk.
bíró